

Piet Praag: 'Als je niets met natuur hebt, zit je hier niet meer'

Altijd varend naar het land

Het lijkt niet meer van deze tijd. Per boot melken en koeien omweiden. Toch bewaren Piet en Carolien Praag met succes dit cultuurgoed. 'We willen en zullen laten zien dat je hier kunt boeren.'

tekst **Florus Pellikaan** video-impresie www.veeteelt.nl

BOEREN TUSSEN HET WATER

'De tijd heeft hier niet stilgestaan, we investeren ieder jaar'

PIET PRAAG

De late novemberzon geeft het riet in het Wormer- en Jisperveld een prachtige goudgele kleur. In een licht gebogen, naar werken staande houding, stuurt Piet Praag (64) met losse hand de zogenoemde langedijker tussen de rietkragen over het wijdse water. De droge koeien die een klein perceel omringd door water begrazen, kijken een moment op als ze de licht klapperende motor horen aankomen. 'Zie je daar die kerktoren?', wijst Piet Praag in de verte. 'Daar ligt het verste perceel waar ik ga melken. Het is twintig minuten varen.' De Noord-Hollandse melkveehouder uit Jisp runt samen met zijn vrouw Carolien Praag (62) een van de laatste, zo niet de allerlaatste vaarboerderij met melkvee van Nederland. 'Hier melkt ook verder niemand meer in het vaargebied en veel land is verkocht aan Natuurmonumen-

ten. Maar het boeit me gewoon om er in dit gebied als melkveehouder wat van te maken. Toen ik het bedrijf van mijn vader overnam, zeiden diverse mensen: "Daar kan je niet boeren jongen." We willen en zullen laten zien dat het wel kan', stelt Piet gemotiveerd. 'Ook onze zoon levert een bijdrage aan het bedrijf door al zijn vrije tijd eraan te besteden en hij wil het bedrijf op termijn ook overnemen', vult Carolien aan. Wie denkt bij familie Praag in een soort openluchtmuseum terecht te komen, heeft het verkeerd. 'De tijd heeft hier niet stilgestaan, we investeren ieder jaar. We hebben bijvoorbeeld een shovel om ronde balen te laden en een kleine rupskraan om de mestschuit te lossen. En twee jaar terug hebben we voor 40.000 euro een nieuw ponton laten bouwen', verwijst Piet Praag naar zijn 'vloot', die

twee pontons, een koeienschuit, een mestschuit en twee langedijkers, met elk een motor van 30 pk, telt. 'We zijn in veertig jaar tijd net als veel andere boeren verdubbeld in aantal koeien. We melken er nu vijftig, maar dit is wel het maximum. De kleine en lage percelen zijn eigenlijk niet geschikt voor nog meer koeien.' Toch krijgt familie Praag het voor elkaar om op het weiland waar riet en biezen niet ontbreken, met dank aan een flinke krachtvoergift 7500 kilo melk per koe te melken.

Kosten zijn relatief laag

Hoe meer de Noord-Hollandse melkveehouders, die als neventak ook kano's en roeiboten verhuren, over het bedrijf vertellen, hoe duidelijker het wordt dat vooral de grote hoeveelheid werk de bedrijfsvoering kenmerkt. 'We moeten al-

tijd varende naar het land, of het nu om melken, kuilen of vaste mest rijden gaat. Als ik 's nachts bij een kalvende koe ga kijken, moet ik ook even met de boot oversteken', vertelt Piet Praag alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. 'Je moet hier inderdaad geboren zijn. Het is een grotere kunst om hier te boeren dan om dat in de polder te doen.'

Gedurende het gesprek wordt ook duidelijk dat de familie niet van armoede op een houtje hoeft te bijten. 'Onze kosten zijn in verhouding niet hoog, want land kost hier maar 15.000 euro per hectare. Daarnaast is natuurbeheer een belangrijk onderdeel van het bedrijf geworden. En dat is voor ons geen straf. We zijn in de natuur opgegroeid en als je niets met natuur hebt, zit je hier ook niet meer.' Alhoewel Piet en Carolien Praag historie in leven houden en een gebied op de ori-

ginele wijze onderhouden, worden ze wel door de omgeving, maar niet door alle instanties op handen gedragen. 'Recent zijn de vaarvergoedingen door de provincie opnieuw toegewezen en dan krijgt Natuurmonumenten wel een vergoeding en wij niet. Terwijl wij de enige zijn die nog vaste mest in het gebied brengen. Maar dit vechten we aan', verzekert Carolien. 'Je merkt dat men eigenlijk geen particuliere grondbezitters meer binnen het gebied wil en dat men liever de grond overneemt, aan ons verhuurt en de regels bepaalt.' Piet vult aan: 'Vorig jaar hebben we gelukkig nog zeven hectare land kunnen kopen. Daar waren we erg blij mee, want er gaat niets boven eigen land waar we op onze manier koeien kunnen melken. En de tijd heeft toch bewezen dat we daarmee een bijdrage aan het gebied leveren?' |

Waar mogelijk ondersteunen

'Wij zijn bijzonder trots op de ambassadeurs van dit gebied', zo prijst burgemeester Peter Tange van gemeente Wormerland familie Praag. 'Het is van essentieel belang dat iemand met aandacht voor de meerwaarde van dit gebied het onderhoudt en dat doet deze familie al jarenlang uitstekend.' Waar mogelijk probeert de gemeente de vaarboeren te ondersteunen. 'In het Jisperveld mag maximaal zes kilometer per uur worden gevaren, maar om snel bij de koeien te kunnen zijn, is voor familie Praag een uitzondering gemaakt. Het garanderen van hun toekomst kunnen we niet, maar wij proberen waar mogelijk te ondersteunen.'